

27/2012. (III. 24.) VM rendelet

a gyümölcs tájfajták állami elismeréséről, valamint szaporítóanyagaik előállításai és forgalomba hozatali feltételeiről

A növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LII. törvény 30. § (2) bekezdés *a)*, *b)*, *e)*, *f)* és *j)* pontjában kapott felhatalmazás alapján – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § *a)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, a 15. § vonatkozásában az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet – 73. § *c)* pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

1. § Az e rendeletben foglaltakat a növényfajták állami elismeréséről szóló 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet (a továbbiakban: elismerési rendelet) 1. számú melléklete II. pontjában felsorolt gyümölcsfajok esetén

- a)* a tájfajták Nemzeti Fajtajegyzékbe vétele, valamint
- b)* a tájfajták szaporítóanyagainak előállítása és forgalmazása során kell alkalmazni.

2. § E rendelet alkalmazásában:

- a)* *tájfajta*: a regionális, környezeti, helyi ökológiai feltételekhez természetes módon alkalmazkodott, és génerózió által veszélyeztetett gyümölcsfajta,
- b)* *génerózió*: a genetikai sokféleség idővel történő csökkenése ugyanazon fajok populációi, illetve fajtái között és azokon belül, vagy egy faj genetikai alapjának szűkülése emberi beavatkozásból, illetve környezeti változásból adódóan.

2. Állami elismerés

3. § A tájfajták a génerózió mérséklése érdekében az elismerési rendelet szerint, a 4–8. §-ban foglalt eltérésekkel vehetők fel a Nemzeti Fajtajegyzékbe. A tájfajtákat a Nemzeti Fajtajegyzékben elismert tájfajtaként külön listán kell nyilvántartani.

4. § (1) A tájfajtákat a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalnak (a továbbiakban: NÉBIH) kell bejelenteni a Nemzeti Fajtajegyzékbe való felvétel céljából. A megkülönböztethetőség, az egyöntetűség és az állandóság (DUS) követelményeinek megfeleléséről a bejelentőnek kell nyilatkoznia.

(2) A Nemzeti Fajtajegyzékbe való felvétel céljából történő bejelentés során a bejelentőnek az alábbi információkat kell benyújtani a NÉBIH részére:

- a)* a fajta leírása és elnevezése,
- b)* a termesztés, a szaporítás és a felhasználás során szerzett gyakorlati tapasztalatok vagy az elvégzett saját vizsgálatok eredményei,
- c)* a fajta származására és termeszthetőségére vonatkozó információk.

(3) A NÉBIH nem folytatja le a bejelentett tájfajtával az elismerési rendelet 9. §-a szerinti hivatalos vizsgálatot, hanem a tájfajta állományában végzett helyszíni szemlén ellenőrzi a (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjai szerint megadott információknak való megfelelést.

(4) A bejelentő a fajtabejelentés évében 5 db ivartalan úton (oltással, szemzéssel, dugványozással stb.) előállított, állandó helyére kiültethető kész növényt (oltvány, gyökerező dugvány, bujtvány, sarj stb.) (a továbbiakban: ültetési anyag) köteles átadni a NÉBIH részére, a NÉBIH referencia gyűjteményében történő elhelyezés céljából.

5. § A Nemzeti Fajtajegyzékbe való felvétel érdekében a bejelentett tájfajtának a megkülönböztethetőség, az állandóság és egyneműség tekintetében a növényfajra vonatkozó, az elismerési rendelet 9. számú mellékletében felsorolt jellemzőkre és tulajdonságokra vonatkozóan kell megfelelnie.

6. § Nem vehető fel a Nemzeti Fajtajegyzékbe elismert tájfajtaként a bejelentett fajta, ha

a) az Európai Unió valamely tagállamának fajtajegyzékében már szerepel regisztrált fajtaként,

b) az Európai Unió valamely tagállamának fajtajegyzékéből a bejelentést megelőzően 2 éven belül törölték, illetve a törlés után a szaporítóanyag forgalomba hozatali jogosultsága fennállásának időtartama alatt, vagy

c) közösségi vagy nemzeti növényfajta-oltalom alatt áll, vagy az oltalom iránti kérelem elbírálása folyamatban van.

7. § (1) A NÉBIH határoz, a növényi genetikai anyagok megőrzéséről és felhasználásáról szóló jogszabály szerinti Növényi Génbank Tanács véleményét is figyelembe véve, a tájfajták Nemzeti Fajtajegyzékbe vételéről.

(2) A Nemzeti Fajtajegyzékbe felvett tájfajta (a továbbiakban: elismert tájfajta) neve a mezőgazdasági növényfajok és zöldségfajok fajtaelnevezéseinek alkalmasságára vonatkozó végrehajtási szabályok megállapításáról szóló, 2009. július 22-i 637/2009/EK bizottsági rendelet előírásaitól csak akkor térhet el, ha az nem sérti harmadik fél korábbi iparjogvédelmi jogát.

(3) A Nemzeti Fajtajegyzékbe vétel során egy tájfajtának több szinonim neve is elfogadható, ha az érintett nevek történelmileg ismertek.

(4) Az elismert tájfajta mindaddig a Nemzeti Fajtajegyzékben maradhat, amíg megfelel a fajtaleírásában foglaltaknak.

8. § A Növényi Génbank Tanács Gyümölcs Szakági Munkabizottsága közreműködik

a) a tájfajta elismerése iránti eljárásban, különösen a származással és a természetességgel kapcsolatos információk meghatározásában,

b) a származási régió és a javasolt természetességi régió meghatározásában.

9. § A bejelentőnek vagy megbízottjának az elismert tájfajtát annak származási régiójában kell fenntartania. A fajtafenntartás során olyan módszert kell alkalmazni, amellyel a tájfajta eredeti tulajdonságai a génerózió kockázata nélkül megőrizhetők.

3. Szaporítóanyag-előállítás és forgalomba hozatal

10. § (1) A gyümölcs szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 72/2010. (V. 13.) FVM rendeletben (a továbbiakban: gyümölcs rendelet) előírt forgalomba hozatali feltételektől való eltérés esetén az elismert tájfajta szaporítóanyaga forgalomba hozható, ha megfelel a (2) és (3) bekezdésben előírt feltételeknek. A tájfajta szaporítóanyagának minősül a növényi rész (rügy, dugvány, bujtvány, merisztéma stb.), amelynek felhasználásával ivartalan úton állítanak elő állandó helyére (pl. gyümölcsösbe) kiültethető kész növényt.

(2) Az elismert tájfajta szaporítóanyagának legalább a NÉBIH, illetve a megyei kormányhivatal növény- és talajvédelmi igazgatósága által kijelölt fáról kell származnia.

(3) Az elismert tájfajta szaporító és ültetési anyagának meg kell felelnie a gyümölcs rendeletben előírt feltételeknek, legalább a C.A.C szaporítóanyagra vonatkozó minősítési követelményeknek és az adott tájfajta leírásának megfelelően fajtaazonosnak kell lennie.

11. § (1) Az elismert tájfajta szaporító- és ültetési anyagát a forgalomba hozatalt megelőzően a vonatkozó nemzetközi módszerekkel vizsgálni kell annak ellenőrzése céljából, hogy megfelel-e a 10. § (3) bekezdésében előírt minősítési követelményeknek.

(2) Az elismert tájfajta szaporító és ültetési anyagának vizsgálatát és minősítését az előállító faiskola rendeli meg a NÉBIH-tól.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglalt tevékenységeket a megyei kormányhivatal növény- és talajvédelmi igazgatósága ellenőrzi.

12. § A rendeletben nem szabályozott kérdésekben a gyümölcs tájfajták szaporító- és ültetési anyagainak előállítására és forgalomba hozatalára a gyümölcs rendeletet kell alkalmazni.

4. Záró rendelkezések

13. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

14. § A rendelet tervezetének a műszaki szabványok és szabályok, valamint az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok terén információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, – a 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított – 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8–10. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

15. §